

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden kunnossapidon tuotteistus

- Kansallinen nimikkeistömuutos
- Tuoterakenne
- Tehtäväkortit
- Urakka-asiakirjamallit
- Kuuden muun kaupungin tuotteistustilanne
- Jatkotoimet

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Tuotteistus luotiin Tampereen kaupunkiseudun
8 kunnalle:

- Tampereen kaupunki
- Kangasalan kaupunki
- Lempäälän kunta
- Nokian kaupunki
- Oriveden kaupunki
- Pirkkalan kunta
- Vesilahden kunta
- Ylöjärven kaupunki

Tuotteistushankkeesta vastasivat:

- Ohjausryhmänä Tampereen kaupunkiseudun yhdyskuntateknisten palveluiden työryhmä, apunaan puisto- jaulkoliikuntaryhmä
- Konsulttina Rambollin tiimi:
Kalervo Mattila
Simo Kesti
Juha Rissanen

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Kansallinen nimikkeistömuutos:

- Vuonna 2017 Suomessa luotiin uusi kansallinen kunnossapitonimikkeistö. Uuden nimikkeistön myötä **kunnossapito** jakaantuu **hoitoon** ja **korjaukseen**. Lisäksi järjestelmien osalta nimikkeisiin kuuluu **käyttö**. Uuden nimikkeistön myötä termi ylläpito katoaa.
- Hoidon tehtävien osuus laajenee hiukan uudessa nimikkeistössä ja korjauksen tehtävien osuus on hiukan pienempi kuin aiemmissa kunnossapidon tehtävissä.
- Tampereen kaupunkiseudun tuoterakenne ja tehtäväkortit muutettiin uuteen nimikkeistöön. Hoidon uudet nimikkeet sijoitettiin uuden nimikkeistön mukaisiin 6000-luvun litteroihin lähes täysin. Korjauksen uudet nimikkeet sijoitettiin litteranumeroiltaan vapaana oleviin 6000-sarjan litteroihin.
- Litterat toimivat suurin piirtein vastaavasti kuin aiemmin. Esim. kasvillisuuden hoito on 6400-sarjan alkupää ja kasvillisuuden korjaus 6495.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Tuoterakenne

KUNNOSSAPIDON TUOTERAKENNE JA LITTEROINTI

HOITO

6100 Talvihoito

6200 Puhtaanapito

6300 Rakenteiden,
varusteiden ja
kalusteiden hoito

6400 Kasvillisuuden
hoito

6500 Erityisalueiden
hoito

KORJAUS

6395 Rakenteiden,
varusteiden ja
kalusteiden korjaus

6495 Kasvillisuuden
korjaus

6595 Erityisalueiden
korjaus

Tuoterakenteessa hoito ja korjaus on erotettu toisistaan, kustannusten ja laadun seurannan vuoksi

Hoito

Hoito on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin käytettävyyteen ja toimivuuteen vaikuttavat olosuhteet. Hoitoa ovat esimerkiksi auras ja kadunpesu.

Korjaus

Korjaus on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin toiminta ja ominaisuudet. Korjausta ovat esimerkiksi laajemmat päällystepaikkaukset ja pensaiden paikkausistutus.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Tehtäväkortit:

- 6100 Talvihoito
- 6200 Puhtaanapito
- 6300 Rakenteiden, varusteiden ja kalusteiden hoito
- 6395 Rakenteiden, varusteiden ja kalusteiden korjaus
- 6400 Kasvillisuuden hoito
- 6495 Kasvillisuuden korjaus
- 6500 Erityisalueiden hoito
- 6595 Erityisalueiden korjaus

Tehtäväkorttien jokainen tehtävä sisältää seuraavat otsikot:

- Tehtävän kuvaus
- Tehtävän suoritus aika
- Laatuvaatimukset
- Laatuvaatimusten todentaminen
- Dokumentointivaatimukset

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Erityisalueet ja puistot:

- Erityisalueet ovat erilaisia leikkiin, liikuntaan ja oleskeluun tarkoitettuja alueita. Tuotteistuksen liikuntaan tarkoitetut alueet ovat ulkoliikuntapaikkoja. Sisäliikuntaan tarkoitetut paikat eivät siis sisälly kunnossapidon tuotteistukseen.
- Erityisalueet jaoteltiin kategorisesti ja kaikkiaan erityyppisiä alueita kirjattiin 26 kappaletta. Esim. luistelualueet sisältävät sekä jääkiekkokaukalot, luistelukentät että luisteluradat.
- Erityisalueiden lisääminen tuotteistukseen oli valtakunnallisesti merkittävä tehtävä. Vastaavan laajuista kunnossapidon kuvausta ei näistä alueista ole aiemmin tehty.
- Viheralueet (puistot) lisättiin myös uutena osana tuotteistuksen kasvillisuutta, rakenteita, varusteita ja kalusteita koskeviin tehtäväkortteihin.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Liikennealueiden tehtävät:

- Vuonna 2015 tehtyjä liikennealueiden tehtäviä päivitettiin kaikista tehtäväkorteista.
- Merkittävimpiä rakenteiden lisääminen sekä talvihoidon lumen ja sohjon poiston sekä lumen kuormauksen tehtävien tarkentaminen.
- Liikenneviheralueiden kasvillisuuteen liittyviä tehtäviä yhdistettiin uuden nimikkeistön mukaisesti puistojen tehtävien kanssa.
- Lisäksi liikennealueiden tehtäviä lisättiin varusteiden ja kalusteiden osalta.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Laatuvaatimukset

- **Sanallinen laatuvaatimus**
esimerkki: "Leikkivälineet ja turva-alustat ovat siistejä ja niiden käyttömukavuus on hyvä."
(erityisalueiden hoito/leikkipaikkojen hoito)
- **Numeerinen laatuvaatimus**
esimerkki: " Paikatun kohdan reuna saa poiketa korkeintaan 3 mm aiemmin tehdyn pinnan tasosta" (rakenteiden, varusteiden ja kalusteiden korjaus/ asfalttipäällysteiden paikkaus)
- **Suoritusajkaan liittyvä laatuvaatimus**
esimerkki: "A+ hoitoluokan väylien lumen ja sohjon poiston toimenpideaika on 4 tuntia"
(talvihoito)

Laadun mittaaminen / todentaminen

- Visuaalinen arviointi
- Työmaapäiväkirjan tiedot
- Mittaus mittavälineellä (esim. käsimitta, kaltevuusmittari, oikolauta)
- GPS-pohjainen seuranta
- CE-merkintä

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Dokumentointi

- Urakoitsija / oma tuotanto:

Tehtäväkorteissa määritetty dokumentointi

Työmaapäiväkirja tai muu sovittu kirjaustapa

- Valvojat:

Laatuvaatimusten täyttyminen

Puutekohtien sijainti ja valokuvat

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Urakka-asiakirjamalleina toteutettiin:

- Uutena asiakirjamallina tehtiin kuluttajapalveluiden turvallisuusasiakirja, jossa huomioitiin uuden kuluttajaturvallisuuslain vaatimukset
- Lisäksi päivitettiin uuden nimikkeistön ja tuotekokonaisuuden mukaiseksi seuraavat asiakirjamallit:
 - tarjouslomake
 - hinnoiteltu määräluettelo
 - Yksikköhintaluettelo
 - urakkaohjelma
 - Urakkasopimus
 - turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet
 - turvallisuusasiakirja

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Kuuden muun kaupungin tuotteistustilanne

- Vertailuna tutkittiin Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Oulun ja Jyväskylän kunnossapidon tuotteistustilanne
- Mainituissa kaupungeissa on kaupungin alueurakoita ja sisäisen tuotannon tehtäviä varten rakennetut tuote- tai tehtäväkortit
- Tehtäväkorttien laajuus vaihtelee. Esimerkiksi Helsingissä on kirjattu kaikki kaupunkiympäristön toimialan tehtävät ja Jyväskylässä tyypillisimmät hoitotehtävät.
- Erityisalueiden (leikki- ja liikunta-alueet) tehtäväkortteja on myös tehty vaihtelevasti. Tyypillisesti on esitetty leikkipaikat ja joitakin liikunta-alueita. Laajimmin eri alueita on kirjattu Turun ja Oulun tehtäväkorteissa.
- Uusi kunnossapitonimikkeistö on otettu käyttöön Vantaalla portaittaisesti ja on Helsingissä työn alla. Korjaustehtävien määrittelyjä on kuitenkin esitetty vain Helsingin tuotekorteissa.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Liikennealueiden tehtäväkorttien valmistuttua on seuraavana vaiheena:

- Laitteiden ja järjestelmien sekä liikennealueiden varusteiden tehtäväkorttien laatiminen
- Kehittämisen voidaan ajoitus esimerkiksi vuosille 2019-2020
- Lisäykset voidaan tehdä uuden tuoterakenteen mukaisena

Kuntien jatkotoimet:

- Kasvillisuuden ja erityisalueiden tehtäväkorttien sekä päivitettyjen tehtäväkorttien käyttöönotto.
- Kuluttajaturvallisuuslain mukaisten kuntakohtaisten turvallisuusasiakirjojen täydentäminen urakoihin.